

Koosoleku memo

Nõva-Matsalu külastuskorralduskava tööühma kohtumine

Matsalu rahvuspargi külastuskeskuses Penijõel

16.10.2018

Juhatas: Marju Pajumets

Protokollis: Marju Paas

Osalejad: Marju Pajumets, Tiina Selart, Marju Paas, Kerli Karoles-Viia, Helen Rammu, Margus Källe, Nele Sõber, Kalle Kõllamaa, Kaja Lotman, Anni Kurisman

Päevakord:

1. Sissejuhatus (kava tutvustus)

Kerli Karoles-Viia tutvustas RMK külastuskorralduse tegevusvaldkonda, loodushoiuobjektide külastustrende ja külastuskorralduskava (edaspidi KÜKa) uuendamise protsessi.

2. Eelmise kavaperioodi täitmine

Marju Pajumets tutvustas eelmisel kavaperioodil kavandatud ja tehtud suuremaid ehitus- ja rekonstrueerimistöid ning rahastamisallikaid. Olulise objektina seovad paljusid olemasolevaid loodushoiuobjekte külastusala läbivad Matsalu-Aegviidu ja Peraküla- Ähijärve matkatee harud.

Väga oluline on tagada objektide järjepidev ja kvaliteetne hooldustegevus. Tegevuste tulemuslikkuse hindamiseks, loodusväärtuste kaitseks, külastajate rahulolu ja vajaduste teadasaamiseks jne on vajalik teostatavate seirete ja uuringute jätkumine.

Arenduste planeerimisel on olnud probleemiks vananenud Matsalu rahvuspargi kaitse-eeskiri, mille uuendamine hetkel käib. Protsessi venimise põhjusena tõi Keskkonnaameti esindaja välja sisuliste vastuolude olemasolu erinevate huvigruppide vahel.

- Arutleti teemal milline on koostöö turismiettevõtjatega. RMK on välja ehitanud taristu looduses, tagab selle korrasoleku. Taristut saavad kasutada ettevõtjad turismiteenuse pakkumiseks. Samuti jagatakse külastuskeskustes teavet turismiteenuse pakujate kohta. KÜKa materjalid on www.rmke.ee lehel kättesaadavad ja edastatakse ka turismiettevõtjatele.

- Arutleti teemal RMK taristu ruumiandmete kättesaadavusest ja paiknemisest. On olnud juhtumeid, kus erinevaid materjale (trükised ja teabetahvlid) koostatakse valede andmete põhjal, ilma RMKga kooskõlastamata. RMK taristu äpp ei ole töökorras. Arutleti ruumiandmed avalikku kaardirakendusse panemist.

RMK taristu kohta saab andmeid RMK kodulehelt. Matkatee kohta saab andmeid nii kodulehelt kui ka matkatee äppi kasutades. Taristu ruumiandmete kvaliteedi parandamiseks on käimas avaliku rakenduse loomise protsess ja taristu äppi uuendamine.

3. Järgmiseks kavaperioodiks üldiste eesmärkide tutvustus, täiendamine. Koostöövõimalused kohalike omavalitsuste, Keskkonnaameti jt huvipooltega.

Marju Pajumets tutvustas KÜKa RMK sisemise tööühma töö tulemusena valminud alakeskseid profile, lahendamist vajavaid probleeme ja üldiseid arengusuundi.

- Lähiaastatel eeldatavalt vähenev ressurss tingib suurema vajaduse eesmärkide, tegevuste ja objektide prioriteetsuse hindamiseks. Siin on oluline roll läbiviidavatel seiretel ja uuringutel.
- Üldiseks suureks väljakutseks on külastusala lõkkepuude koguste vähendamine. Vajalik leida võimalusi koostööks eraettevõtjatega nii lõkkepuude müügi kui ka erinevate teiste teenuste pakkumiseks.
- Arutleti prügikoguste vähendamise võimaluste üle. Lisaks RMK prügikorralduse muudatustele (näiteks Peraküla telkimisala prügikohtade vähendamine) on kohalikel omavalitsustel võimalus keskselt korraldada elanikkonnalt ohtlike jäätmete ja suurjäätmete kogumist. Samuti kaaluda väga kriitiliselt elanike ja suvilaomanike avaldusi korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastamise kohta.
- Külastuskeskuste külastuse suurendamine (hooajaväline külastus, lisaks koolilastele ka täiskasvanute grupid, tervisesport jne), eesmärgiks on teadlikuma ja keskkonnasõbralikuma külastajagrupi suurendamine.
- Ühisosana rõhutati avaliku korra ja looduskaitsest piirangutest kinnipidamise tagamiseks koostööd politsei ja keskkonnainspeksiooniga.

Matsalu rahvuspark (hõlmab ka Tuhu ja Marimetsa objektid)

- Matsalu rahvusparki külastuskeskuse arendustöö, linnupargi idee elluviimine.
- Linnuvaatlusvõimaluste mitmekesistamine. Vaatlustornide jätkuv arendamine ja kvaliteedi hoidmine (Põgari rannaniit, Puise). Privaatsed linnuvaatlusonnid ei sobitu hästi RMK taristu elementideks, sest eeldavad väga väikest ja eraldatud vaatlust.
- Probleemiks on riigimaade killustatus eramaadega, mere ja jõgede juurdepääsude vähesus. Eramadele kasutusõiguse seadmiseks peab olema notariaalne leping. Valdades toimub uute üldplaneeringute koostamise

protsess, mis annab võimaluse ühiste huvide kaardistamiseks ja vastavate tegevuste planeerimiseks (näiteks teede ja parkimiskohtade avalikku kasutusse andmine, mõistete ühtlustamine - lautrikoht, sadamkoht, slipp jms).

- Marimetsa objekti puhul probleem aegunud infos, mis internetis. Vanad andmed suunavad külastajaid eramaale, kust enam ammu rada läbi ei lähe. Eksitav info ka valla uutel kaartidel.

Nõva puhkeala (hõlmab ka Silma objektid)

- Mereäärsete telkimisvõimaluste juurdetegemine ei ole plaanis. Pigem keskendutakse liikumisradadevõrgustiku mitmekesistamisele.
- Külastuskeskuse õueala jätkuv arendustöö.
- Probleemiks on Peraküla munakivitee olukord.
- Piirkonnas on probleemiks konflikt veemotoharrastajate ja rannapuhkajate vahel. Vajalik üldplaneeringu lahendus. Samuti on väga suur surve suurürituste korraldamiseks. Peraküla telkimisalale suvise lisateenuse pakkumiseks ja küttepude müügiks on plaanis hanke korras leida eraettevõtja.

Ettepanek Haapsalu linna poolt võtta kasutusele matkarada, mis kulgeb mööda rannikut Pullapää-Paralepa piirkonnas. Linna poolt on valmisolek hoolduse tagamiseks. Vajalik on olemasolev situatsioon kaardistada, misjärel saab vastu võtta otsused.

Vormsi maastikukaitseala

- Olemasolev taristu on piisav, suuri arendusi ei planeerita. Jätkatakse olemasoleva hooldusega ja kvaliteedi parandamisega.
- Vajalik on jätkuv prügiteemaline koostöö vallaga (ühtne kogu saarel).

Küsimus Allika matkaraja haldamise kohta. Kehtiva rendilepingu lõppedes MTÜ-ga oleneb raja tulevik taristu seisukorrast ja maaomaniku huvist edasiste lepingute sõlmimise osas (kasutusõiguse seadmine notariaalselt).

Osmussaare maastikukaitseala

- Olemasolev taristu on piisav ja kvaliteetne, suuri arendusi ei planeerita. Jätkatakse olemasoleva hooldusega ja kvaliteedi hoidmisega.

Otsustati:

RMK edastab tööühma koosoleku materjalid kõikidele tööühma liikmetele ja www.rmk.ee Nõva-Matsalu külastusala külastuskorralduskava lehele. RMK uuendab kava materjale ja olenevalt tagasidest ning erinevate osapoolte huvist otsustakse järgnevate kohtumiste vajadus. Koosolekul mittevõibinud tööühma liikmetel palutakse omapoolsed ettepanekud ja probleemkohad edastada kirjalikult Nõva-Matsalu KÜKa koostajatele: marju.pajumets@rmk.ee